

CATRE: AUTORITATEA NAȚIONALĂ
PENTRU ADMINISTRARE SI REGLEMENTARE
ÎN COMUNICAȚII
Str. Delea Nouă nr.2
București, sector 3, 030925

În atenția d-lui Cristian Ungureanu

Ref: 2021/10/01/RO

Stimate domn,

Referitor la proiectul de DECIZIE pentru modificarea și completarea Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 245/2017 privind reglementarea serviciului de amator, subscrisa Societatea Română a Radioamatorilor vă transmite prezentul punct de vedere în cadrul procedurii de consultare publică:

1. Introducerea in Regulament a articolului 6¹(2):

“(2) Orice stație acționată/controlată de la distanță, indiferent de mijloacele utilizate, va fi asimilată unui repetor și va primi un indicativ după regula stabilită la alin. (1).”

Apreciem că această prevedere este prea generală și se îndepărtează de la scopul serviciului de amator enunțat la art. 2, lit.d. din Regulament și transformă radioamatorul într-un veritabil birocrat, fără a se indica anume cărei nevoi sociale corespunde aceasta reglementare.

Nici din expunerea de motive nu rezultă care este rațiunea pentru care se impune autorizarea distinctă a stației de amator în cazul în care controlul este exercitat “de la distanță”.

Pentru a exemplifica absurdul situației impuse, prezentăm următoarele situații des întâlnite în practică:

- Stația instalată într-un corp de clădire este controlată de la distanță, prin cablu, de un panou de comandă aflat în alt corp de clădire la aceeași adresă;
 - Stația instalată pe autoturism, este activată de un microfon fără fir, cu funcții de control, de către operatorul aflat în afara autoturismului, pe trotuar;
 - Stația instalată în casă este operată din curte, de la un calculator conectat prin WiFi.
- Lista poate continua cu astfel de situații care se încadrează în conținutul normei imperative.

“Societatea Română a Radioamatorilor”

Societate înregistrată în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor sub nr.7347/2008, Partea A, Secțiunea I-a
București, b-dul Octavian Goga nr.4, sector 3, Cod de Înregistrare Fiscală: 24860690
Banca Transilvania – Sucursala Libertății
Lei: RO55 BTRL RONC RTOP A745 3201

De asemeni, în situația unor experimente care presupun acționarea sau operarea de la “orice distanță”, acestea vor putea fi desfășurate numai după solicitarea și obținerea unei autorizații în acest sens, chiar dacă echipamentele supuse experimentului se găsesc la o distanță de ordinul centimetrelor.

În concluzie, solicităm eliminarea acestui punct în forma propusă.

2. Introducerea în Anexă a punctului 7¹:

„7¹ . Transmisii între stațiile din serviciul de amator nu trebuie să fie codificate/criptate în scopul de a se ascunde semnificația comunicațiilor efectuate, cu excepția semnalelor de control transmise între stațiile de comandă terestre și stațiile spațiale în serviciul amator prin satelit.”

În propunerea de reglementare se echivalează două noțiuni care au înțeles diferit; anume, “criptare” și “codificare”.

Ca o primă observație, prin “codificare” se înțelege activitatea de reunire a normelor de drept dintr-o jurisdicție într-un “cod legal”, codex, carte de drept. Cu siguranță, autoritatea de reglementare are în vedere termenul de “codare”, care se referă la exprimarea unui mesaj cu ajutorul unui cod, respectiv transformarea unei comunicări convenționale într-una sistematizată cu ajutorul unui cod.

În sens colocvial uneori, prin “codare” se poate înțelege și activitatea de ascundere a semnificației comunicațiilor convenționale.

În ceea ce privește înțelesul termenului de “criptare”, acesta este clar, în sensul că definește prelucrarea informației convenționale cu ajutorul unui cod (în sens de “secret”), în scopul de a-l face inaccesibil terțelor parti.

Deși, din înțelesul textului propus, se înțelege că se interzice aplicarea proceselor de “codificare/criptare în scopul de a se ascunde semnificația comunicațiilor efectuate...”, formularea poate da naștere la ambiguități în interpretare, în special în corelație cu noile tehnologii utilizate de radioamatori.

Astfel, o serie de transmisiuni moderne sunt “codate”, în sensul că informația inițială, fie text ori voce, este supusă unor proceduri de “codare”, fiind transformată cu ajutorul unor algoritmi apoi **transmisă** în eter sub forma unor semnale totalmente incompreensibile pentru un operator uman.

Reconstrucția în forma inițială a acestor semnale recepționate din **transmisii** **codate** se realizează prin “decodare”, respectiv aplicarea unei proceduri inverse celei de “codare”.

“Societatea Română a Radioamatorilor”

Societate înregistrată în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor sub nr.7347/2008, Partea A, Secțiunea I-a
București, b-dul Octavian Goga nr.4, sector 3, Cod de Înregistrare Fiscală: 24860690
Banca Transilvania – Sucursala Libertății
Lei: RO55 BTRL RONC RTOP A745 3201

Astfel de transmisii “codate” sunt specifice unei palete largi de metode utilizate de radioamatori pentru stabilirea de legaturi radio:

Telegrafie, PSK, OLIVIA, AMTOR, APRS, PACTOR, SSTV, RTTY, JT65, CLOVER, MT63, THROB, MFSK16, OLIVIA, DOMINOEX, Contestia, FreeDV, DMR, D-STAR, C4FM si multe altele, lista fiind uriasa.

Echivalarea “codării” cu “criptarea”, chiar dacă este condiționată de intenția ascunderii comunicării inițiale în textul propus, este echivocă și ambiguă și lasă deschisă posibilitatea unor interpretari arbitrare în ceea ce privește demonstrarea “scopului”, astfel cum este el înțeles de autoritatea de reglementare.

În acest sens, al interpretării arbitrare, se poate exemplifica cu utilizarea echipamentelor capabile D-STAR sau C4FM care transmit vocea “codat”; deși “codul” este public (codare AMBE si modulatie CQPSK), decodarea este posibilă doar cu echipamente dedicate. O interpretare subiectivă poate concluziona că transmisiunea s-a efectuat “codat”, în scopul ascunderii comunicării față de cei care nu dețin echipamente capabile de a decoda aceste moduri de transmitere.

Raționamentul se poate aplica în mod similar tuturor celorlalte moduri digitale.

3. Așadar, deși intenția autorității de reglementare este evidentă, modalitatea de transpunere în textul normei este perfectibilă în vederea conformării cu prevederile Legii nr.24/2000 republicata în M.Of. nr.260/21 apr.2010, aplicabile potrivit art.3(2) din actul normativ indicat.

Astfel:

- norma trebuie sa fie formulata clar si inteligibil, fara pasaje echivoce. Am aratat ca cei doi termeni în raport de care se stabileste conduita interzisa au semnificatii complet diferite din punct de vedere semantic;
- desi termenii utilizati sunt consacratii în domeniul de activitate la care se refera reglementarea, sensul acestora comporta anumite ambiguitati si, intrucat vizeaza o interdictie, semnificatia lor ar trebui fie stabilita în cuprinsul textului modificator fie reformulat textul.

4. În ceea ce privește completarea acestui articol arătăm ca, în cazul comunicațiilor de urgență este necesară de multe ori transmiterea unor informații care fie conțin date personale (ale victimelor) fie sunt de natură să provoace panică în rândul populației în cazul în care sunt interceptate de terțe părți și difuzate larg.

Frecvențele utilizate de radioamatori sunt accesibile cu echipamente extrem de accesibile, oricine putând să obțină aceste informații și să le exploateze în scopul urmăririi de senzațional.

“Societatea Română a Radioamatorilor”

Societate înregistrată în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor sub nr.7347/2008, Partea A, Secțiunea I-a
București, b-dul Octavian Goga nr.4, sector 3, Cod de Înregistrare Fiscală: 24860690
Banca Transilvania – Sucursala Libertății
Lei: RO55 BTRL RONC RTOP A745 3201

Din aceste motive, considerăm că ar fi utilă introducerea unei excepții care să permită utilizarea unei forme de criptare a comunicației în situații de urgență, acolo unde este necesară protecția informației și în condițiile prevăzute de art.14¹ din Anexă (jurnalizarea traficului de urgență pe stațiile repetoare).

5. În concluzie, propunem următoarea variantă care, în opinia noastră, răspunde dezideratului urmărit de autoritatea de reglementare :

„7¹ . Conținutul transmisiilor între stațiile din serviciul de amator nu trebuie să fie prelucrat în scopul de a se ascunde semnificația comunicațiilor efectuate, cu excepția semnalelor de control transmise între stațiile de comandă terestre și stațiile spațiale în serviciul amator prin satelit, precum și a traficului de urgență și numai cu respectarea art.14¹ din Anexă .”

6. În ceea ce privește pct.23 (1) din propunere, respectiv introducerea unui nou capitol ”Norme de utilizare a stațiilor radio în situații de urgență”:

„1. Orice stație repetoare din serviciul de amator trebuie să aibă cel puțin un canal de urgență, care să poată prelua neîngrădit comunicațiile de urgență în măsura în care acestea se regăsesc ori sunt identificate în banda de funcționare a stației și în măsura în care este tehnic posibil”

Noțiunea de ”canal” este, ea însăși, ambiguă.

Din punct de vedere al structurii, prin el se înțelege lărgimea de bandă ocupată de transmisie (canal radio) iar din punct de vedere al funcționalității, poate fi de tip ”logic”.

În acest context, imperativul normei: ”să poată prelua neîngrădit”, este imposibil întrucât, pe o singură pereche de frecvențe ale unei stații repetoare (”canal” radio), într-un moment dat, se poate desfășura o singură convorbire; dacă aceasta este de durată, apelul de urgență nu mai poate fi preluat.

În prezent, singurele stații repetoare apte să fie utilizate în serviciul de radioamator care permit să se ”preia neingradit comunicațiile de urgență” sunt:

-repetoarele DMR Tier II și Tier III (7K60FXD, 7K60FXE, 7K60FXW);

-repetoarele TETRA (20K0D1E, 20K0D1W, 20K0D7D, 20K0D7E, 20K0D7W, 20K1D1D),

care pot asigura preluarea traficului de urgență simultan cu derularea altor legături radio, pe canale logice diferite (două sau patru TimeSlot).

Totodată, apreciem că generalizarea și particularizarea simultană în același articol cu caracter imperativ nu sunt de natură să ofere concizia și claritatea cerute de

“Societatea Română a Radioamatorilor”

Societate înregistrată în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor sub nr.7347/2008, Partea A, Secțiunea I-a

București, b-dul Octavian Goga nr.4, sector 3, Cod de Înregistrare Fiscală: 24860690

Banca Transilvania – Sucursala Libertății

Lei: RO55 BTRL RONC RTOP A745 3201

normele referitoare la tehnica legislativă indicate la pct. 3 din prezentul punct de vedere.

Din aceste motive, propunem urmatorul text:

„1. Stațiile repetor din serviciul de amator care au cel puțin două canale de tip TimeSlot trebuie să aibă cel puțin un canal de urgență, care să poată prelua neîngrădit comunicațiile de urgență în măsura în care acestea se regăsesc ori sunt identificate în banda de funcționare a stației.”

7. In ceea ce priveste pct.23 (3):

”3. Canalele de comunicații pentru situații de urgență vor utiliza următoarele frecvențe radio pentru comunicații terestre: 3705 kHz, 3760 kHz, 7110 kHz, 14300 kHz, 18160 kHz, 21360 kHz, 28360 kHz și 145,225 MHz și următoarele frecvențe radio pentru comunicații spațiale: 10489,860 MHz (downlink) / 2400,360 MHz (uplink) pe satelitul „QO-100 Satellite International Emergency Frequency”.”

În primul rând, denumirea corectă a satelitului geo-staționar de radioamatori este “Es’hail 2”, după numele companiei care l-a construit.

“QO-100” sau “P4-A” sunt acronime atribuite de Asociația Radioamatorilor din Statele Unite (ARRL).

În al doilea rând, frecvențele agreeate pentru traficul de urgență pe satelitul Es’hail 2 sunt rezultatul unei convenții amiabile între organizațiile de radioamatori și nu decurg dintr-un acord sau reglementare cu caracter legal.

Mai mult, frecvențele menționate pot oricând modificate prin decizia administratorului satelitului.

Așadar, pentru a evita consacrarea printr-o normă cu caracter cel puțin dispozitiv a unei convenții private ce se poate modifica oricând, apreciem că ar fi utilă eliminarea din conținutul propunerii a perechilor de frecvențe din banda transponderului satelitului Eshail 2.

Cu stima,
Adrian Florescu, Presedinte SRR

“Societatea Română a Radioamatorilor”

Societate înregistrată în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor sub nr.7347/2008, Partea A, Secțiunea I-a București, b-dul Octavian Goga nr.4, sector 3, Cod de Înregistrare Fiscală: 24860690

Banca Transilvania – Sucursala Libertății

Lei: RO55 BTRL RONC RTOP A745 3201

